

פרוטוקול
וועדה היגוי חמישית-
התוכנית הלאומית למניעת אובדנות
כ"ח תמוז תשפ"ו - 13/07/26

משתתפים:

דובי שפיר, ראש המועצה
יפה שטרית, מנכ"לית המועצה
מיה זנדני גרוקופ - מנהלת אזור ביח' למניעת אובדנות משרד הבריאות
אורה זינר - מנהלת יישום ארצית בתוכנית קב' "עמל ומעבר"
רות מוריה - עו"ס מרכז אלה
אינה בלכרמן - עו"ס מחוזית משרד העלייה והקליטה
סנאית הכהן - מדריכת חירום שפ"י
יהודית אפללו, מנהלת האגף לשירותים חברתיים
ברברה אש, מנהלת השירות הפסיכולוגי
אבי רומנו, מנהל אגף בריאות ומוגנות, מנהל מרכז מונדלאק
שירה גולדפיינר, מנהלת מטה צעירים
ר' דוד מרכוס, יו"ר המועצה הדתית
ר' איתן וייס, מזכיר המועצה הדתית
הודיה באואר, עו"ס חירום במועצה
דבורה רבינוביץ, עו"ס אגף משפחות
נילי זמירי, מנהלת מרכז מקום
עליזה ביר, מלווה קהילתית מרכז מונדלאק
אביטל ביטן, סגנית מנהלת אגף חינוך

נושאים לדיון:

סיכום פעולות שנעשו בתוכנית
נתוני אובדנות ביישוב ובארץ
הצגת ערכת פוסטוונשן ותיאור מקרה אובדני ביישוב
כלים ועזרים למניעת אובדנות
מטרות להמשך

פעולות שנעשו במסגרת התוכנית באפרת: אורה זינר

* כינוס וועדות היגוי- 15/6/22, 29/1/23, 2/7/24, 15/7/25

* כינוס ישיבות לבניית רצפים טיפוליים- דצמבר 2022

* הכשרות שומרי סף- במהלך שנת 2023 נערכו הכשרות לצוותי הרווחה, הנוער+ צעירים, מתנ"ס ומד"א+

איחוד הצלה

* ישיבת חירום לאחר אירוע אובדני, ומפגשי זום להורים ותלמידות דרך השפ"ח, מפגשים לגורמי חירום

ולתושבים- דרך רווחה וחוסן

* פעילות מניעה, הערכות סיכון וטיפול בבתי הספר ובשפ"ח

* השתתפות במפגשי סבב ברה"י - הידוק ממשקי עבודה עם ברה"י בקופות החולים- התקיימו פגישות עם כל

ארבעת קופות החולים

הצגת נתוני שפ"ח אפרת - התערבויות בשנה"ל תשפ"ו מגיל הגן עד גיל 18:

-התערבויות מערכתיות/ התייעצויות בדבר חשד לסיכון אובדני- 28 מקרים

-הערכות סיכון שבוצעו בשפ"ח- 12 מקרים

-טיפול בילדים ובני נוער שהיו בסיכון אובדני- 6 מקרים

השפ"ח פועל לצמצום הפניות למיון כאשר אין בכך צורך, באמצעות ביצוע הערכות סיכון

ניכרת עלייה במקרי סיכון אובדני ובהתאבדויות ברחבי הארץ, וקיים חשש מגל עלייה במקרי האובדנות.

בנוסף, מזוהים מקרים מורכבים יותר בקרב ילדים למשפחות משרתי מילואים.

מענים קיימים במרכז "מונדלאק"

מפגשי אינטקס ומיפוי צרכים לבני המשפחה – כ 65 מאז הקמת המרכז ב 2025

קבוצות תמיכה לבני משפחה – 14 קבוצות תמיכה במהלך השנה וחצי של : הורים, בני זוג, מתמודדים/ות

ייעוץ ותמיכה פרטניים : מטפלים בהכשרה, מתנדבים/ות : קצר/ארוך מועד כולל הפניות לגורמי מקצוע

סיוע משפטי – הגשה לסל שיקום – **55 מקרים** קיבלו ייעוץ ראשוני חינוכי ומתוכם כ 10 מקרים שזכו לסל

שיקום או הטבות אחרות **מיצוי זכויות** וסדר בעולם בירוקרטי : ביטוח לאומי, סל שיקום, קופות חולים וכו'

פעילות חברתית פנאי והפגה - להורים ובני משפחה : 2- "חמשישי" זוגי לחיילי מילואים, והורים, הפנינג

משפחות , פרויקט בצוותא מתנדבים מלווים מתמודדים/ות, בית מדרש גברים מתמודדים, ממ"ש קבוצות

משים מתמודדות .

הרצאות וכנסים מקצועיים לבני משפחה ולמתמודדים : מאניה דפרסיה, מחלת הדיכאון ואובדנות עברית/אנגלית , תחלואה כפולה לדוברי אנגלית, שבוע נפשות, כוח הבחירה, פוסט טראומה וכו' ***שת"פ עם קופות החולים , ועמותות ברה"ן** : מאוחדת, מכבי, כללית , ידיד נפש, סאמט, שקל, עמיתים, וכו' ***העלאת מודעות בקהילה** להנכת הנושא ולשינוי סטיגמה ובושה .
***פורום פעילים/ות ומתנדבים/ות של בני משפחה** – "גילוי נפש"
***הפנייה וחיבורים לגורמי מקצוע ולשותפים** , קופות חולים, עמותות שירותי סל שיקום, המקום, רווחה, שפ"ח , חוסן, וכו'
***על הפרק** ניסיון ליצור קהילה של פוסט טראומתיים : בשת"פ חוסן, חוות נעלה, חיילים מתמודדים ***סה"כ עוברים דרך פעילות המרכז מאות של בני משפחות**

נתוני אובדנות אפרת:

נתונים פנימיים מהמועצה:	
שנים	מס' מקרי אובדנות
2010-2019	4
2020-2026	11

מספר מקרי התאבדות 2014-2023:

גיל / עד 14	15-17	18-21	22-24	25-44	45-64	65-74	+75	סה"כ
0	0	1	0	2	1	0	0	4
0	0	1	0	0	2	0	0	3
0	0	2	0	2	3	0	0	7

מספר ניסיונות אובדניים 2020-2024:

גיל / 10-14	15-17	18-21	22-24	25-44	45-64	65-74	+75	סה"כ
0	2	3	1	1	1	0	0	8
4	4	4	2	7	3	1	0	25
4	6	7	3	8	4	1	0	33

נקודות מרכזיות:

מענים קיימים במרכז "מקום" – קול קורא ביט"ל גוש/אפרת

- במהלך השנה האחרונה ליווה המרכז 35 משפחות.
- המרכז, המשותף לאפרת ולגוש עציון, מעניק מענה לבני נוער עד גיל 21.
- הליווי ניתן למשך עד שנה וכולל:
 - מיצוי זכויות.
 - הפניה לטיפול.
 - מענה פרטני וקבוצתי.

- במרכז פועלות עובדת קהילתית ושתי עו"ס פרטניות.
- המרכז מקיים פעילות להעלאת מודעות והכשרת בעלי תפקידים ותושבים. במהלך השנה התקיימו חמש קבוצות טיפוליות.
- סטודנטיות ליוו עשרה אחים, התקיימו ערבי קהילה וכן יום עיון לבעלי תפקידים מתחומי הבריאות, החינוך, הרווחה, הנוער והקהילה.

מרכז אלה

- המרכז מלווה בני משפחה מדרגה ראשונה לאחר אובדן עקב התאבדות, תאונות דרכים ועבירות המתה.
- כל משפחה מקבלת ליווי של עובדת סוציאלית למשך כשנתיים, כולל תיאום טיפול פרטני וקבוצתי.
- צוין כי במקרה האחרון ההפניה נעשתה באיחור, מאחר שהמשפחה לא הכירה את השירות.
- המרכז יכול להתחיל להעניק מענה כבר במהלך ימי השבעה, בנוסף למענה הניתן על ידי היחידה הטיפולית ברווחה.
- הודגש כי השירות של מרכז אלה משלים את שירותי הרווחה, ולכן מומלץ להפנות וליידע את בני המשפחה.

אגף הרווחה

- פועלת יחידה לטיפול בשכול ואובדן, המנהלת את הטיפול במשפחה לאחר אירוע אובדני.
- הפניה למרכז אלה מתבצעת כיום כאשר מזוהה צורך ייעודי.
- סוכם כי תתקיים פגישה בין רות ממרכז אלה לבין יהודית, מנהלת הרווחה, לצורך גיבוש דרכי עבודה משותפות.
- בעת אירוע אובדני הרווחה מאתרת את כלל הגורמים הרלוונטיים ופועלת מולם. במקרה שנדון בוצעה עבודה מול צוות הצעירים, נערכו התערבויות מתאימות והועברה הודעה לקבוצת הצעירים.
- כאשר מעורבים קטינים, השפ"ח ומערכת החינוך שותפים לטיפול.

מטה צעירים - כולל רכזת משפחות צעירות ומלגות, עו"ס יתד, רכזת מילואים.

- צוין כי מטה הצעירים נמצא בתהליך חידוש והרחבת פעילותו.

POSTVENTION - מודל התערבות לאחר אירוע התאבדות ברשויות מקומיות - מסתבר שבאפרת עובדים באופן הזה - רווחה, שפ"ח וכו'

החלטות והמשך טיפול

1. תיאום הכשרות שומרי סף- מומלץ לתאם לרבנים ולבלניות, הכשרות חוזרות לצוותי הנוער, צוותי הרווחה, בעלי תפקידים במועצה ותושבים.
2. תיבחן תמונת המצב וייערכו הערכות בהתאם לצורך.
3. מבקשים נתונים עדכניים ומדויקים מפעילות השפ"ח ברשויות אחרות בארץ וכן נתוני אובדנות מרשויות דומות בגודל לצורך השוואה.
4. תתקיים פגישה בין מרכז אלה לבין אגף הרווחה לבניית מנגנון עבודה משותף.

דברי סיכום מנכלית המועצה – יפה שיטרית

- 1- נבחן מה רלוונטי לנו באפרת מבחינת הערכה של " פוסטוונשין "
- 2- נדרשים מגמות ונתונים להשוואה כלל ארציים
- 3- הדרכות לרבנית, בלניות ושומרי סף
- 4- חשיבה על מוקדי חברה שראוי להנגיש את המידע
- 5- תודה רבה על כל ההשקעה

דברי סיכום ראש המועצה – דובי שפלר

- 1- חסר לנו בפורום אנשי מקצוע את הזווית הפסיכאטרית לאנשים עם נטיות אובדניות
- 2- להבין יותר לעומק את נתוני האובדנות והניסיונות, מאפיינים, גילאים, ולהבין עם מה אנחנו במת מתמודדים ?

סיכמו

אורה זינר

מנהלת יישום ארצי - התכנית הלאומית למניעת אובדנות
קבוצת עמל ומעבר | 0549292347, oraz@amalgroun.co.il

שונטל גפן – מקדמת בריאות ומנהלת משרד